Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

TER BESLISSING

plv. SG
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Cluster 5

Opgesteld door

Aan Minister VWS Deadline: 10 maart 2025

nota

Wetsvoorstel DIAZ

Datum
25 februari 2025

Kenmerk
4067175-1065502-WJZ

Bijlage(n)
4

1. Aanleiding

De Raad van State heeft een positief advies uitgebracht op het wetsvoorstel digitale identificatie en authenticatie in de zorg (DIAZ). Het nader rapport is opgesteld en het wetsvoorstel is gereed om aan de Tweede Kamer aan te bieden.

Geadviseerd besluit
Wij vragen u akkoord te gaan met indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

2. Kernpunten

Inhoud wetsvoorstel

- Op dit moment voldoen (jeugd)zorgaanbieders nog niet aan de gestelde beveiligingseisen wanneer gezondheidsinformatie van cliënten wordt geraadpleegd en/of uitgewisseld. Dit kan leiden tot datalekken en cyberaanvallen met alle gevolgen van dien. Daarnaast is een goed beveiligde wijze van inloggen en authenticatie dé eerste stap om tussen zorgmedewerkers – en jeugdhulpmedewerkers laagdrempelig en vertrouwelijk gezondheidsinformatie uit te wisselen.
- Op dit moment bestaat het Unieke Zorgverlener Identificatie register (UZI-register) voor toegang tot de Sectorale Berichtenvoorziening in de zorg (SBV-Z). Met een UZI-middel kunnen medewerkers het register raadplegen. Het CIBG beheert het register en geeft deze middelen uit.
- In de praktijk worden naast deze middelen ook verschillende eigen – minder veilige – middelen gebruikt voor uitwisseling van patiëntgegevens.
- Het wetsvoorstel DIAZ voorziet in één register voor (jeugd)zorgaanbieders en indicatieorganen om cliëntgegevens uit te wisselen (Dezi-register). Voor het inloggen moet gebruik worden gemaakt van een goedgekeurd middel met het hoogste beveiligingsniveau.
- De inlogmiddelen moeten voldoen aan de beveiligingseisen van de eIDAS-verordening. In de praktijk betekent dat, dat medewerkers gebruik maken van DigiD om in te loggen. Zorgspecifieke middelen zijn in ontwikkeling.
- Ingevolge het wetsvoorstel ontwikkelt en beheert het CIBG het Dezi-register. De kosten bedragen ca 6 miljoen per jaar. Deze worden eerst gedekt door VWS. Na volledige implementatie worden deze gedragen door de gebruikers.

- Het UZI-register wordt de komende 3 jaar uitgefaseerd. Bestaande gebruikers kunnen de UZI-middelen nog gebruiken tot hun registratie eindigt. Er worden geen nieuwe gebruikers meer toegelaten.

Advies Raad van State en nader rapport

- De Raad van State wijst in haar advies op het toenemende belang van veilige toegang tot cliëntgegevens. De Afdeling adviseert daarom om ten minste een uiterste termijn in het wetsvoorstel op te nemen vanaf wanneer identificatie en authenticatie via het Dezi-register en een door de Minister goedgekeurd inlogmiddel verplicht zijn voor het kunnen krijgen van toegang tot zorginformatiesystemen en elektronische uitwisselingssystemen.
- In het aangepaste wetsvoorstel is dit advies gevolgd. Daarnaast is een overgangsperiode ingevoerd waarin de bestaande UZI-middelen en het Dezi-register naast elkaar kunnen worden gebruikt.

3. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- Het wetsvoorstel komt tegemoet aan de motie Van den Berg over regie van de overheid bij randvoorwaarden voor elektronische gegevensuitwisseling in de zorg.
- In het hoofdlijnen akkoord worden ook de beperkingen van regeldruk en van administratieve lasten in de zorg genoemd. Dit wetsvoorstel ziet op het verminderen van de administratieve lasten.
- In het Integraal Zorgakkoord (IZA) is afgesproken dat functionaliteiten die door het hele veld worden gebruikt ("generieke functies"), zoals toegang tot digitale patiëntgegevens uiterlijk in 2025 gestandaardiseerd zijn. Dit wetsvoorstel is een van de maatregelen die daar invulling aan geeft.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- In het Informatieberaad Zorg is het wetsvoorstel besproken. Het is goed ontvangen door zorgaanbieders, koepels, leveranciers en programma's.
- Doorlopend worden praktijkchecks gedaan door het CIBG.
- De reacties op de internetconsultatie waren op hoofdlijnen positief.
- De verwachting is dat rondom de implementatietermijn van de verplichting nog discussie zal ontstaan. Hier zal worden gezocht naar een balans tussen uitvoering van de wet en wat haalbaar is in de praktijk.

c. Financiële en personele gevolgen

- Aan de implementatie van veilige inlogmiddelen zijn kosten verbonden voor de gebruikers. Op dit moment wordt nog weinig gebruik gemaakt van geschikte inlogmiddelen. Daarom betekent de verplichting voor gebruikers in de praktijk een kostenstijging, die kan oplopen tot enkele miljoenen. Zie ook f.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

- Met de verplichtstelling worden de adviezen van de Autoriteit Persoonsgegevens en de Raad van State bij dit wetsvoorstel opgevolgd.
- Bij algemene maatregel van bestuur zal een concrete invoertermijn van de verplichting worden gesteld, afgestemd op de situatie in de praktijk voor verschillende onderdelen van het zorgveld.

e. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*
- CIBG heeft een uitvoeringstoets gedaan op het aangepaste wetsvoorstel en is positief over de uitvoering.
- IGJ zag geen problemen bij de indiening van het wetsvoorstel in zijn huidige vorm.
- Met de verplichtstelling wordt advies van FIN gevolgd.

f. *Gevolgen administratieve lasten*
- Het nieuwe Dezi-stelsel neemt op termijn de bestaande obstakels weg voor veilige gegevensuitwisseling.
- Het gebruik van veilige inlogmiddelen betekent een wijziging in de werkwijze van zorgaanbieders, omdat zij momenteel onvoldoende veilige inlogmiddelen gebruiken.
- De regeldruk neemt per saldo af.

g. *Toezeggingen*
- N.v.t.

h. *Fraudetoets*
- Er is geen fraudetoets uitgevoerd.

4. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.